

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen lausuntopyyntö palveluverkkosuunnitelmasta

392/03.00.00/2023

KH 19.02.2024 § 52

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260,
jari.kesaniemi@forssa.fi

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluehallitus käsitteli palveluverkkosuunnitelmaa kokouksessa 29.1.2024 ja päätti lähettää tehdyn esitysluonnoksen lausuntokierrokselle. Lausuntoaika 30.1 – 23.2.2024. Palveluverkkosuunnitelma on esityslistan liitteenä.

Lausuntopyynnössä pyydetään lausuntoa seuraaviin kysymyksiin:

- Yleiset havainnot ja kommentit palveluverkon muutosesityksestä
- Esitettyjen toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset edustamanne tahon palveluihin?
- Mitä hyötyjä tunnistatte muutosesityksen osalta?
- Mitä haittavaikutuksia tunnistatte muutosesityksen osalta ja miten haittavaikutuksia voidaan pienentää?
- Mihin käytännön asioihin tulisi kiinnittää erityistä huomiota palveluverkkosuunnitelman toimeenpanossa?

Forssan kaupungin lausunto palveluverkkoselvitykseen:

• Yleiset havainnot ja kommentit palveluverkon muutosesityksestä

Forssan kaupunki kiittää mahdollisuudesta saada lausua palveluverkkosuunnitelmasta.

Forssan kaupungin näkökulmasta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat toimineet seudulla verrattain hyvin. Forssan kaupunki ymmärtää, että nykyisellä palveluverkolla ei voida jatkaa. Se ei ole rakenteellisesti eikä taloudellisesti kestävä. Muutokset on nähtävä mahdollisuutena parantaa ja ennen kaikkea kehittää kansalaisten palveluja. Palveluverkkosuunnitelmassa on monia hyviä asioita niin hyvinvointialueen talouden kuin kaupungin asukkaiden näkökulmasta. Kaupunki pitää tärkeänä, että on suunnitelma, jolla palvelut pystytään turvaamaan tulevaisuudessa koko maakunnan tasolla.

Palveluverkkosuunnitelmassa esitetyt muutosesitykset ovat todennäköisesti oikeansuuntaisia suhteessa hyvinvointialueen käytössä oleviin resursseihin ja muutosesitykset tulevat todennäköisesti parantamaan palvelutuotannon kustannustehokkuutta. Samalla on todettava, että faktoihin perustuvan lausunnon antamisen edellytyksiä heikentää toistaiseksi se, että muutosesityksille ei ole pysytty vielä laskemaan tarkkoja kustannusvaikutuksia. Suunnitelman mukaan kustannusvaikutukset

täsmentyvät maaliskuussa, kun aluevaltuusto tekee päätökset palveluverkon osalta. Vaikutusten arvioinnin on tarkoitus valmistua vasta kuntien lausuntojen jälkeen

• Esitettyjen toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset edustamanne tahon palveluihin?

Forssan kaupunki pitää tärkeänä sitä, että esitetty malli turvaa Forssan sairaalan palvelut ja mahdollistaa jatkossa niiden kehittämisen. Forssan sairaalan palveluiden kehittämisellä on suuri merkitys koko seutukunnan palvelurakenteen kannalta.

Forssassa on tehty perhekeskustoiminnan osalta vaikuttavaa työtä. Pidämme tärkeänä, että koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon osalta jatketaan hyvin toiminutta verkostomaista yhteistyötä paikallisten koulujen ja oppilaitosten kanssa. Hyvin toimiva perhekeskustoiminta lisää ennaltaehkäisevän työn vaikuttavuutta ja vähentää pidemmällä aikavälillä yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelujen tarjoaminen koulujen ja oppilaitosten yhteydessä on jatkossakin tärkeää.

• Mitä hyötyjä tunnistatte muutosesityksen osalta?

Palveluverkon kehittäminen koko maakunnan tasolla on edellytys sille, että maakunnassa on jatkossakin kattavat, laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut. Pelkästään henkilökunnan riittävyys tuo tulevaisuudessa suuren haasteen palveluiden järjestämiselle. Forssassa sijaitseva palvelukeskus vahvistaa kaupunkilaisten palveluja ja täydentää kolmeen seutukuntaan perustuvan hyvinvointialueen kokonaisuutta. Forssan kaupunki pitää tärkeänä, että kaupungissa sijaitsee palvelukeskus, jossa voidaan tarjota laajasti sekä kiireellistä että kiireetöntä hoitoa sekä palvella monialaisia palveluita tarvitsevia asiakkaita.

• Mitä haittavaikutuksia tunnistatte muutosesityksen osalta ja miten haittavaikutuksia voidaan pienentää?

Muutosesitykset tarkoittavat isoja toiminnallisia muutoksia ja ne tulevat vähentämään nykyisten toimipisteiden määrää ja vaikuttavat sitä kautta totuttuihin palvelumalleihin. Vaarana on, että osa väestöstä ei ole valmis muutokseen esimerkiksi digitaitojen, kulkuyhteyksien tai muiden syiden vuoksi. Hyvinvointialueen on pystyttävä reagoimaan nopeasti mahdollisiin ongelmiin ja korjaamaan ne tarvittaessa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää asiakkaille tiedottamiseen ja helposti ymmärrettäviin ohjeisiin palveluihin liittyen. Hyvinvointialueelta toivotaan myös proaktiivista otetta julkisten kulkuyhteyksien edistämässä ja yhteensovittamisessa asiakkaiden tarpeiden kanssa yhteistyössä kuntien kanssa. Lähtökohtaisesti muutokset on nähtävä mahdollisuutena tehdä asioita paremmin ja vaikuttavammin.

• Mihin käytännön asioihin tulisi kiinnittää erityistä huomiota palveluverkkosuunnitelman toimeenpanossa?

Forssan kaupunki pitää tärkeänä, että hyvinvointialue panostaa ja kehittää erityisesti perustason palveluja ja parantaa näin alueen asukkaiden elämänlaatua ja hillitsee erikoistason kustannusten nousua.

Forssan kaupungilla on monia hyvinvointialueen palveluja vahvasti tukevia palveluja mm. kouluyhteisöohjaat, työllisyyspalveluja ja erikäisten kuntalaisten hyvinvointia tukevia palveluja. Forssa pitää tärkeänä, että palveluverkkosuunnitelmassa huomioidaan myös näiden rajapintojen toimivuus ja synergiaetujen saavuttaminen jatkossakin kuntalaisten kokonaishyvinvoinnin näkökulmasta. Forssan kaupunki on valmis edelleen tukemaan omilla toiminnoillaan hyvinvointialuetta onnistumaan työssään.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja vs. Timo Finning
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan lausunnon Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmasta.
Käsittely	Johanna Häggman esitti, että Forssan kaupunki antaa hyvinvointialueelle seuraavan lausunnon:

• Yleiset havainnot ja kommentit palveluverkon muutosesityksestä

Forssan kaupunki kiittää mahdollisuudesta saada lausua palveluverkkosuunnitelmasta.

Forssan kaupungin näkökulmasta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat toimineet seudulla verrattain hyvin. Tehtävien muutosten on oltava parannus kansalaisten palveluihin. Palveluverkkosuunnitelmassa on joitakin hyviä asioita niin hyvinvointialueen talouden kuin kaupungin asukkaiden näkökulmasta. Kaupunki pitää tärkeänä, että on suunnitelma, jolla palvelut pystytään turvaamaan tulevaisuudessa koko maakunnan alueella.

Faktoihin perustuvan lausunnon antamisen edellytyksiä heikentää toistaiseksi se, että muutosesityksille ei ole pysytty vielä laskemaan tarkkoja kustannusvaikutuksia, eikä vaikutuksia siihen, miten muutokset vastaavat ihmisten palvelutarpeeseen. Suunnitelman mukaan kustannusvaikutukset täsmentyvät maaliskuussa, kun aluevaltuusto tekee päätökset palveluverkon osalta. Vaikutusten arvioinnin on tarkoitus valmistua vasta kuntien lausuntojen jälkeen

• Esitettyjen toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset edustamanne tahon palveluihin?

Forssan kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että on tärkeää, että Forssan sairaalan palvelut säilyvät. Jatkossa Forssan sairaalassa on edelleen oltava myös mahdollisimman laajaa erikoissairaanhoidon poliklinikkapalvelujen tarjontaa. Dialyysihoitoa ei saa keskittää

ainoastaan keskussairaalaan. Tukipalveluja kuten esimerkiksi laboratorio- ja kuvantamispalveluja ei pidä heikentää. Niiden nykyinen laajuus on edellytys sairaalan muiden palvelujen tarjonnalle. Forssan sairaalan palveluiden kehittämisenä on suuri merkitys koko seutukunnan palvelurakenteen kannalta. Seinät eivät tee rakennuksesta sairaalaa, vaan se, mitä palveluja siellä tarjotaan. Suunnitelma näyttää uhkaavasti siltä, että sairaalasta ollaan tekemässä terveyskeskusta. Tätä Forssan kaupunki pitää huonona kehityssuuntana seudun asukkaiden palvelutarpeen näkökulmasta.

Forssassa on tehty perhekeskustoiminnan osalta vaikuttavaa työtä. Pidämme tärkeänä, että koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon osalta jatketaan hyvin toiminutta verkostomaista yhteistyötä paikallisten koulujen ja oppilaitosten kanssa. Hyvin toimiva perhekeskustoiminta lisää ennaltaehkäisevän työn vaikuttavuutta ja vähentää pidemmällä aikavälillä yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelujen tarjoaminen koulujen ja oppilaitosten yhteydessä on jatkossakin tärkeää.

• Mitä hyötyjä tunnistatte muutosesityksen osalta?

Palveluverkon kehittäminen koko maakunnan tasolla on edellytys sille, että maakunnassa on jatkossakin kattavat, laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut. Pelkästään henkilökunnan riittävyys tuo tulevaisuudessa suuren haasteen palveluiden järjestämiselle. Forssassa sijaitseva palvelukeskus vahvistaa kaupunkilaisten palveluja ja täydentää kolmeen seutukuntaan perustuvan hyvinvointialueen kokonaisuutta. Forssan kaupunki pitää tärkeänä, että kaupungissa sijaitsee palvelukeskus, jossa voidaan tarjota laajasti sekä kiireellistä että kiireetöntä hoitoa sekä palvella monialaisia palveluita tarvitsevia asiakkaita.

• Mitä haittavaikutuksia tunnistatte muutosesityksen osalta ja miten haittavaikutuksia voidaan pienentää?

Muutosesitykset tarkoittavat isoja toiminnallisia muutoksia. Jos lausuttavana oleva suunnitelma toteutuu esitetystä laajuudesta, vaarana on, että sote-uudistuksen tavoite perusterveydenhuollon ja peruspalvelujen vahvistamisesta ei toteudu, eikä erikoistasojen palvelujen kustannusten kasvua kyetä taittamaan. Hyvinvointialueen on pystyttävä reagoimaan nopeasti mahdollisiin ongelmiin ja korjaamaan ne tarvittaessa. Erytystä huomiota tulee kiinnittää asiakkaille tiedottamiseen ja helposti ymmärrettäviin ohjeisiin palveluihin liittyen. Lähtökohtaisesti muutokset on tehtävä niin että, palvelut paranevat ja vaikuttavat maakunnan asukkaiden hyvinvointia edistäen.

• Mihin käytännön asioihin tulisi kiinnittää erityistä huomiota palveluverkkosuunnitelman toimeenpanossa?

Forssan kaupunki pitää tärkeänä, että hyvinvointialue panostaa ja kehittää erityisesti perustason palveluja ja parantaa näin alueen

asukkaiden elämänlaatua ja hillitsee erikoistason palvelujen kustannusten nousua.

Forssan kaupungilla on monia hyvinvointialueen palveluja vahvasti tukevia palveluja mm. kouluyhteisöohjaat, työllisyyspalveluja ja eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointia tukevia palveluja. Forssa pitää tärkeänä, että palveluverkkosuunnitelmassa huomioidaan myös näiden rajapintojen toimivuus ja synergiaetujen saavuttaminen jatkossakin kuntalaisten kokonaishyvinvoinnin näkökulmasta. Forssan kaupunki on valmis edelleen tukemaan omilla toiminnoillaan hyvinvointialuetta onnistumaan työssään.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko lausunto hyväksyä Johanna Häggmanin esittämässä muodossa. Todettiin, että näin voidaan tehdä.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa lausunnon Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmasta yllä olevassa Johanna Häggmanin esittämässä muodossa.